

FULD TALE

11. januar 2021

Arrangement:	Samråd H om VM i fodbold i Qatar og menneskerettigheder
Åbent eller lukket:	Åbent samråd
Dato og klokkeslæt:	tirsdag den 12. januar 2021 kl. 13.15-14.15
Sted:	Christiansborg, lok. 2-133
Taletid:	Ministeren får ordet, efter at spørgeren har motiveret sit spørgsmål. Efter ministerens tale får medlemmerne mulighed for at stille spørgsmål.

Ministeren skal besvare følgende samrådsspørgsmål stillet af Karsten Hønge (SF):

Ifølge menneskerettighedsorganisationer som Amnesty International og Human Rights Watch, foregår der 10 år efter tildelingen af VM slutrunden i herrefodbold til Qatar, stadig markante brud på basale menneskerettighederne i forbindelse med forberedelserne til slutrunden. Systematisk manglende udbetaling af løn, knægtelse af bevægelsesfrihed og uhumske arbejdsforhold er blot enkelte eksempler på den daglige virkelighed for de tusindvis af migrantarbejdere, der arbejder på at bygge den infrastruktur, der kræves for at afholde slutrunden. Kan ministeren bekræfte, at den danske regering opfatter disse forhold som dybt kritisable? Vil ministeren i så fald redegøre for, hvad den danske regering vil gøre for at der fra Danmark og EU samt de nationale og kontinentale fodboldforbund lægges et større pres på Qatar, så landet overholder de aftale, som der nu i et årti er blevet forsømt?

Tak for spørgsmålet. Det er et vigtigt emne, som dukker op med jævne mellemrum, når det gælder spørgsmål om håndtering af placeringen af store idrætsbegivenheder og forholdet til menneskerettighederne.

I det hele tager må man sige, at der i de her år foregår stor debat om professionel idræt og forholdet til etik og økonomi. Det er en debat, som regeringen – men jeg opfatter i virkeligheden også at Folketinget og tidligere regeringer – bakker op om.

Regeringens holdning og arbejde i internationale fora

Regeringen har selvsagt den opfattelse, at de internationale konventioner om menneskerettigheder til enhver tid skal respekteres. Det arbejder regeringen for i alle relevante internationale fora.

Udenrigsministeriet har tilkendegivet, at menneskerettighedssituationen i Qatar er bekymrende og kritisabel, herunder situationen for de mange migrantarbejdere.

I det videre svar vil jeg derfor forholde mig til den idrætspolitiske side af sagen. Yderligere spørgsmål om menneskerettigheder mv. i Qatar kan stilles til udenrigsministeren og spørgsmål vedr. forholdene for migrantarbejderne i Qatar kan rettes til beskæftigelsesministeren.

Internationale sportsbegivenheder

I forhold til placering af internationale sportsbegivenheder kan det egentlig siges ret kort: Det er de internationale idrætsforbund, som træffer beslutninger om, hvor begivenheder skal afholdes - og som derfor også må stå på mål for beslutningerne herom.

Regeringen bakker generelt op om vores idrætsinstitutioner, som vi opfatter som ansvarlige og med et solidt demokratisk funderet udgangspunkt. Det er også min opfattelse, at de gør, hvad de kan for at præge udviklingen i den rigtige retning. Vi bakker tilsvarende også op om idrætsorganisationernes beslutning om sportslig deltagelse (eller det modsatte for den sags skyld). Men regeringen ønsker helt generelt ikke at spænde idrætslivet for en politisk vogn ved at gå ind og blåstemple deltagelse enten i forhold til deltagelse eller ikke deltagelse.

Den vurdering ligger hos idrætsorganisationerne, og regeringen bakker op om deres medlemsdemokrati og de beslutninger det leder frem til.

Og vi skal som politikere passe på med at tage sportsfolkene som gidsler og fx stille spørgsmålstejn ved, om danske udøvere skal deltage. Det er idrætten selv, som skal beslutte det.

Når det er sagt, skal vi også bakke op om den vigtige debat om etiske principper og kommerciel idræt. Idrætten skal hele tiden forholde sig til værdierne i og omkring idrætten. Så de heller ikke bliver spændt for andres politiske vogne.

Idrættens institutioner skal vedvarende og åbent diskutere idrættens integritet og fremme mulighederne for, at der bliver mere åbenhed i

de beslutninger, som træffes af de internationale idrætsorganisationer.

Derfor forventer jeg, at de danske idrætsorganisationer er med til at rejse debatter internt såvel som i internationalt regi – også om de svære emner om netop placering af værtsskaber og menneskerettighedernes overholdelse.

Det er også min opfattelse, at Danmarks Idrætsforbund (DIF) generelt arbejder for, at eksempelvis menneskerettighedssituationen i et land altid skal indgå, når landet ønsker at få et værtskab for en idrætsbegivenhed. Det gør DIF i samarbejde med specialforbundene for at sikre, at det samme sker i deres respektive europæiske og internationale forbund.

VM i fodbold

Når det kommer til VM i fodbold, og når man har et princip, der har kørt igennem mange år med flere regeringer og flere politiske flertal, så forholder det sig ikke anderledes i forhold til VM i Qatar: Det er FIFA (det internationale fodboldforbund), der træffer beslutning om placeringen af turneringen. DBU (Dansk Boldspil Union) er medlem af FIFA, og udgør dermed den danske stemme i FIFA.

Såvel danske som internationale idrætsorganisationer er private organisationer, som bygger på medlemsdemokrati. Det betyder, at lederne af idrætsorganisationerne må stå politisk til ansvar over for deres medlemmer og over for offentligheden.

Det er derfor også FIFA, der skal stå på mål for beslutningen om at placere VM i fodbold i 2022 i Qatar.

DBU og DIF har oplyst over for mig, at de ikke var enige i FIFAs beslutning om at tildele Qatar VM i fodbold.

DBU fortæller også, at de siden tildelingen af værtskabet har lagt pres på VM-arrangørerne og myndighederne i Qatar blandt andet gennem kritiske besøg sammen med de øvrige nordiske forbund. Og de planlægger endnu et besøg i år, når det er muligt.

For så vidt angår FIFA har DBU været med til at arbejde for, at der ved fremtidige tildelinger af værtskaber, er indskrevet krav om, at

værterne skal overholde internationale arbejdstager – og menneskerettigheder.

Regeringen bakker op om vores idrætsorganisationer, som arbejder for at præge udviklingen i den rigtige retning. Regeringen stiller sig ikke i vejen, men bakke altså op om idrætsorganisationernes arbejde for menneskerettigheder, men også deres beslutninger om deltagelse eller ikke deltagelse i slutrunder.